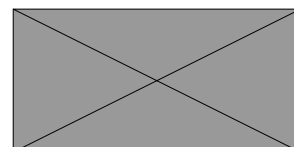
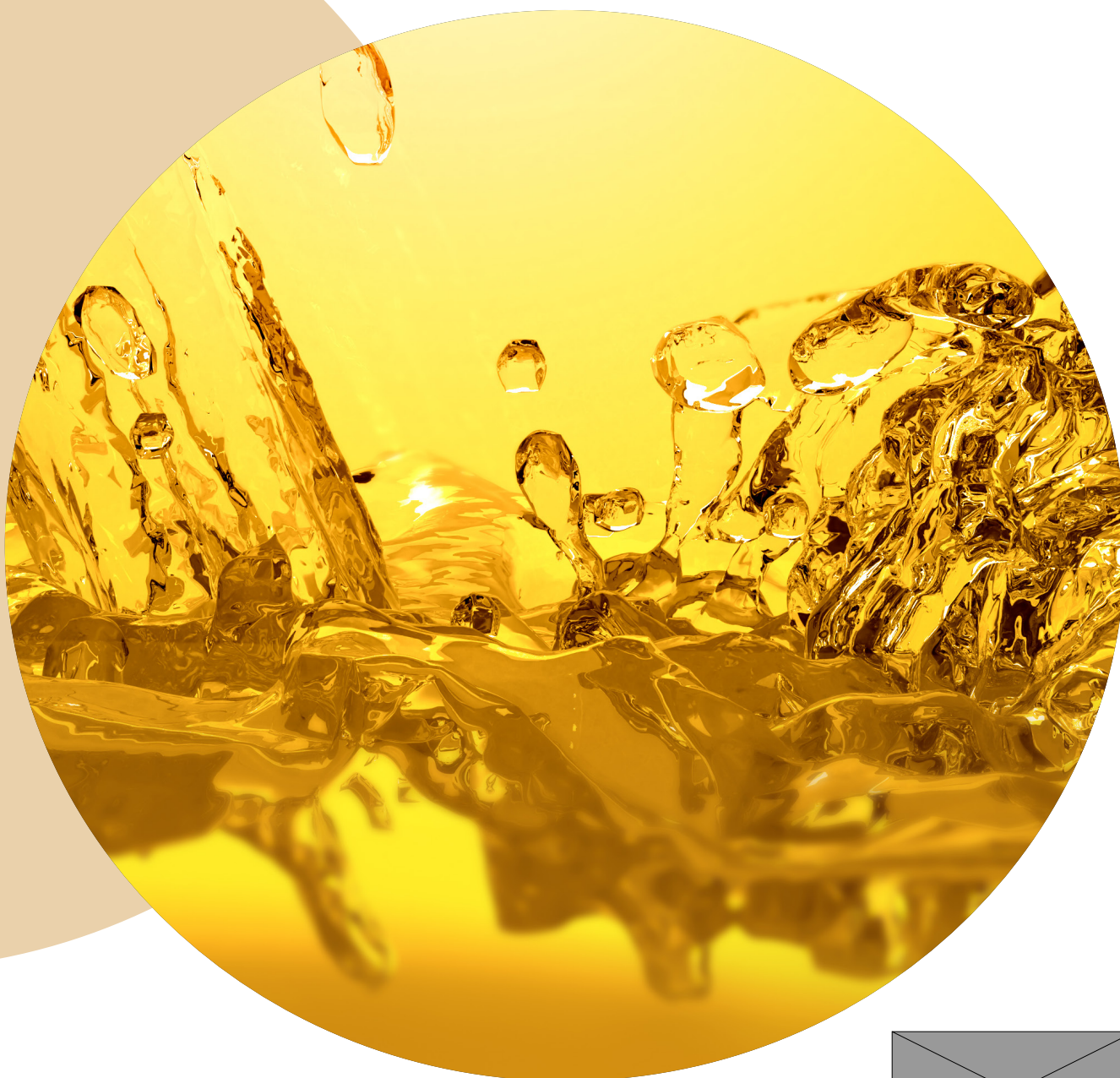

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI

KOTŁÓW DO OGRZEWANIA POMIESZCZEŃ NA
PALIWO GAZOWE LUB CIEKŁE O MOCY
DO 400 KW W ZAKRESIE WYMAGAŃ
EKOPROJEKTU

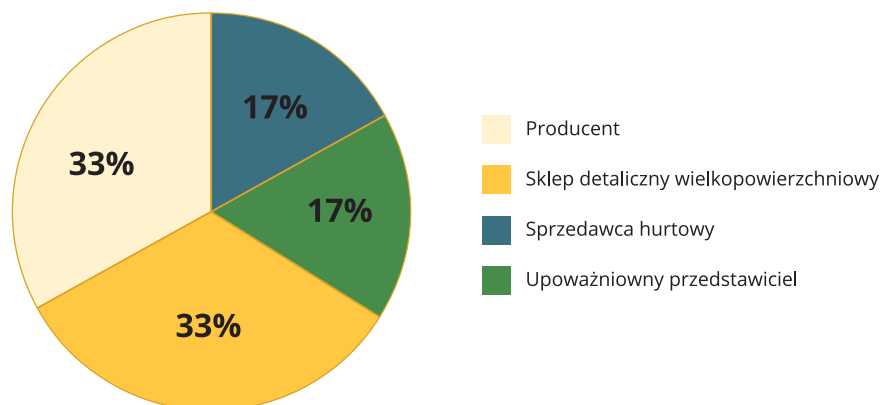
INFORMACJE OGÓLNE

Termin: maj – październik 2021 roku

Kontrolujący w ramach planu: 6 wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej (kotły na paliwa gazowe - Gdańsk, Katowice, Wrocław; kotły na paliwa ciekłe - Kraków, Poznań, Warszawa, Wrocław).

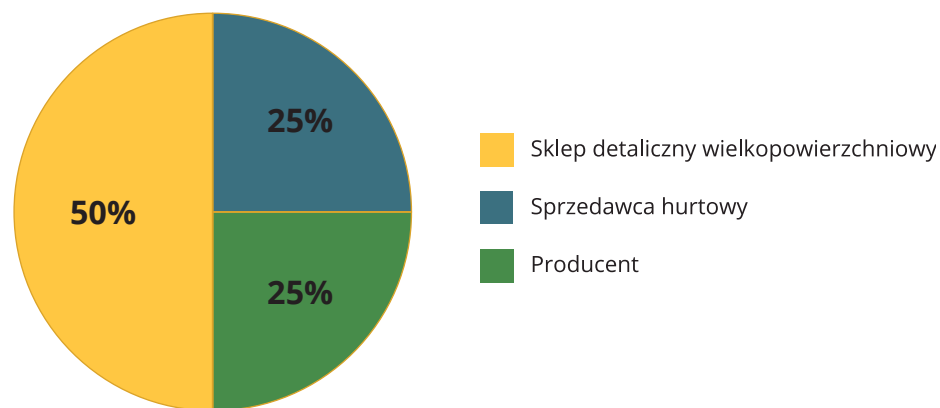
Cel kontroli: sprawdzenie, w tym przy pomocy badań laboratoryjnych, czy wprowadzone do obrotu po 26 września 2018 r. ogrzewacze pomieszczeń na paliwo gazowe lub ciekłe, nie emitują niebezpiecznych substancji do atmosfery podczas spalania paliwa (tlenków azotu), a także czy posiadają odpowiednią sprawność sezonowej efektywności energetycznej, tj. spełniają wymagania wynikające z rozporządzenia Komisji UE 813/2013¹.

Podział kontrolowanych kotłów ze względu na rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy kotły zasilane paliwem gazowym:

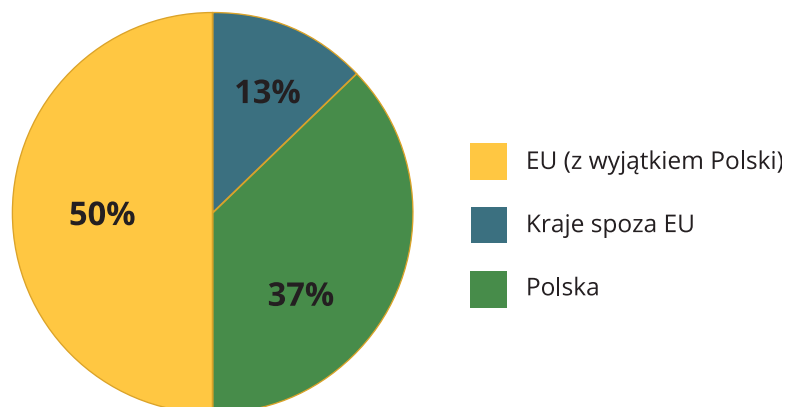
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej

Podział kontrolowanych kotłów ze względu na rodzaj kontrolowanego przedsiębiorcy kotły zasilane paliwem ciekłym:

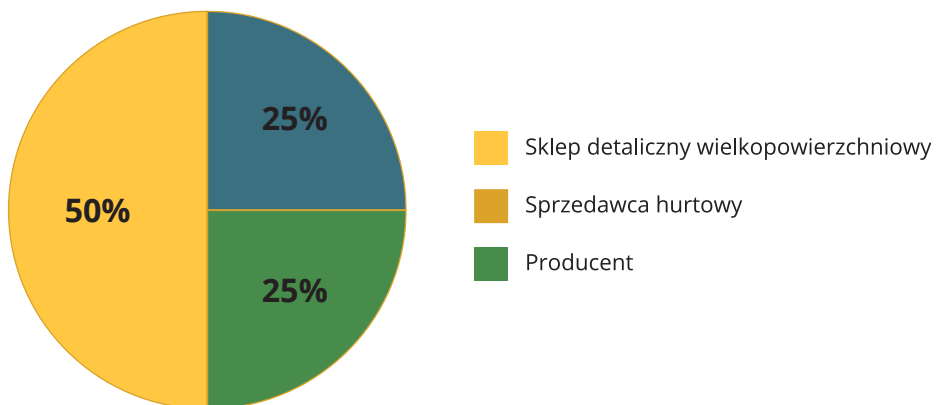
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej

Podział kontrolowanych kotłów ze względu na kraj pochodzenia kotły zasilane paliwem gazowym:

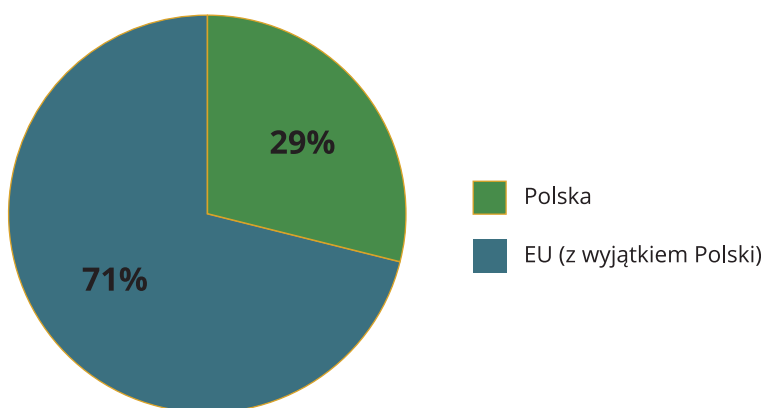
Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej

Podział kontrolowanych kotłów ze względu na kraj pochodzenia kotły zasilane paliwem ciekłym:

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej

Podział kontrolowanych kotłów ze względu na kraj pochodzenia kotły zasilane paliwem ciekłym:

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkich Inspektorów Inspekcji Handlowej

WYNIKI KONTROLI

Podczas kontroli, jak i badań, zakwestionowano pod względem formalnym 1 z wytypowanych kotłów (ze względu na nieścisłości pomiędzy instrukcją instalowania i konserwacji oraz instrukcją obsługi). Pozostałe 93 % skontrolowanych kotłów nie było kwestionowanych pod względem dokumentacji oraz wymagań konstrukcyjnych (badania laboratoryjne). W żadnym z badanych kotłów nie stwierdzono przekroczenia emisji substancji niebezpiecznych dla środowiska oraz przekroczenia innych wartości określonych w przepisach.

Kontrola pod kątem wymagań formalnych obejmowała sprawdzenie:

- umieszczenia i poprawności oznakowania CE,
- poprawności sporządzenia deklaracji zgodności UE,
- poprawności sporządzenia dokumentacji technicznej,
- zgodności instrukcji i informacji z wymaganiami tabeli 1 zał. II rozporządzenia Komisji 813/2013.

W 10 modelach kotłów na paliwo gazowe i ciekłe kontrola prawidłowości oznakowania CE, potwierdzającego domniemanie zgodności z wymaganiami, nie wykazała nieprawidłowości. W jednym przypadku kontroli kotła gazowego wystąpiły nieścisłości pomiędzy wytycznymi instalowania i konserwacji, a instrukcją obsługi. Mogło to wprowadzać konsumentów w błąd odnośnie funkcji spełnianych przez urządzenie. Producent zobowiązał się do poprawy instrukcji obsługi. W związku z działaniami naprawczymi nie podjęto dalszych kroków.

Wszystkie oceniane wyroby posiadały deklaracje zgodności. Poddane ocenie deklaracje zgodności były prawidłowe (tj. zawierały informacje wymienione w § 10 ust. 2 rozporządzenia MG).

Do kotłów dołączone były polskojęzyczne instrukcje dla instalatora oraz użytkownika zawierające wszystkie wymagane informacje, w tym m.in.: parametry techniczne wymienione w tabeli 1 załącznika nr II rozporządzenia Komisji 813/2013, szczególne środki ostrożności

stosowane podczas montażu, instalacji i konserwacji, zalecenia serwisowe, instrukcje montażu systemu spalin, instrukcje obsługi, informacje dotyczące demontażu, recyklingu i utylizacji. Wymagane informacje były także dostępne na stronach internetowych producentów.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji technicznej ustalono, że wszystkie kotły spełniają wymagania określone w § 7 rozporządzenia MG. W dokumentacji technicznej do celów oceny zgodności zamieszczono informacje określone w załączniku II rozporządzenia Komisji 813/2013.

BADANIA LABORATORYJNE

Do badań laboratoryjnych pobrano 5 kotłów na paliwo gazowe. Badania przeprowadziło akredytowane laboratorium Instytutu Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą przy ul. Lubicz 25A, 31-503 Kraków, posiadające stosowną wiedzę i zaplecze badawcze. Zakres badań objął punkty z normy PN-EN 15502-1:2012+A1:2015 - Kotły grzewcze opalane gazem - Część 1: Ogólne wymagania i badania, uznane za krytycznie wpływające na bezpieczeństwo użytkowników tego rodzaju kotłów oraz na środowisko.

Do badań laboratoryjnych pobrano 2 kotły na paliwo ciekłe. Zakres badań objął punkty z normy PN-EN 304 - Kotły grzewcze -- Metody badań kotłów grzewczych z olejowymi palnikami rozpylającymi, uznane za krytycznie wpływające na bezpieczeństwo użytkowników tego rodzaju kotłów oraz na środowisko. W przypadku 1 kotła badania nie wykazały nieprawidłowości odnośnie sezonowej efektywności energetycznej oraz emisji tlenków azotu. Natomiast w przypadku drugiego kotła w związku z awarią jego osprzętu elektrycznego, nie było możliwości zmierzenia wszystkich parametrów niezbędnych do wyznaczenia sezonowej efektywności energetycznej ogrzewania pomieszczeń. Jednak badania przeprowadzone momentu awarii nie wykazały żadnych odchyleń.

Dopuszczalne wartości graniczne sezonowej efektywności energetycznej i emisji szkodliwych związków (im niższa, tym kocioł mniej ich emituje)

	Emisja tlenków azotu (wyrażona w przeliczeniu na dwutlenek azotu) (mg/m ³)	Sezonowa efektywność energetyczna (%)
Kotły na paliwa ciekłe	120	86
Kotły na paliwa gazowe	56	86

Źródło: rozporządzenie Komisji (UE) 813/2013

DZIAŁANIA INSPEKCJI HANDLOWEJ

W przypadku wykrytej niezgodności o charakterze formalnym w jednym z kotłów na paliwo gazowe, inspektorzy IH wystąpili do przedsiębiorcy, odpowiedzialnego za jego wprowadzenie do obrotu, z wnioskiem o podjęcie dobrowolnych działań naprawczych². Zobowiązany producent podjął i udokumentował działania naprawcze względem wykazanych nieprawidłowości. Wobec innych kotłów nie było konieczności podjęcia działań w związku z brakiem naruszeń i zadowalającymi wynikami kontroli. Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie wpłynęły akta i wnioski o wszczęcie postępowań.

WNIOSKI

Była to pierwsza kontrola tego rodzaju kotłów. Podsumowując wyniki kontroli należy stwierdzić, że 14 na 15 skontrolowanych produktów spełniało wymagania formalne określone w rozporządzeniu MG. Również przeprowadzone badania nie wykazały przekroczenia poziomów określonych w rozporządzeniu Komisji 813/2013. Z ustaleń kontroli wynika, że przedsiębiorcy udostępniający kotły na paliwo gazowe i ciekłe, wykazują się znajomością wymagań prawnych i dbają o spełnianie wymagań dotyczących emisji substancji niebezpiecznych do środowiska.

Jednocześnie w trakcie kontroli okazało się, że kotły na olej opałowy są produkowane lub sprowadzane wyłącznie na indywidualne zamówienia klientów, a ich sprzedaż odbywa się wyłącznie za pośrednictwem partnerów handlowych (np. przeszkolonych instalatorów). Kotły dostarczane są bezpośrednio do miejsc ich montażu (wskazanych przez partnerów handlowych). Wysokie ceny kotłów i oleju opałowego sprawiają, że ten sposób ogrzewania budynków jest jednym z najdroższych dostępnych rozwiązań, dlatego staje się coraz mniej popularny.

PORADY DLA KONSUMENTÓW

Konsumencie, kupujesz kocioł na paliwo stałe? Zwróć uwagę na:

- **Znak CE** - musi być nim oznaczony każdy kocioł,
- **Wykonanie kotła** – np. jakość spawów, występowanie ostrych krawędzi, o które może się poranić osoba obsługująca kocioł,
- **Wskazanie rodzaju paliwa jakim można palić w kotle** – im więcej rodzajów paliwa można stosować, tym niższa może być sprawność urządzenia. Ponadto stosowanie paliwa innego niż wskazane przez producenta może zwiększyć emisję szkodliwych związków do atmosfery lub uszkodzić kocioł. Zwróć także uwagę czy na terenie, na którym mieszkasz, nie obowiązuje zakaz używania danego rodzaju paliwa.
- **Sprawność kotła wskazana przez producenta** - im wyższa sprawność kotła, tym więcej ciepła można uzyskać z porcji paliwa, a zatem mniej go zużywać, nie zmniejszając komfortu cieplnego domowników.
- **Umieszczone przez producenta piktogramy ostrzegawcze, np. oznaczenie powierzchni, które mogą nagrzewać się podczas pracy lub wskazujących występowanie zagrożenia elektrycznego** – producent powinien minimalizować zagrożenia dla użytkownika podczas eksploatacji kotła.
- **Instrukcję obsługi, która musi być dla Ciebie zrozumiała.** Z instrukcji dowiesz się, jak zainstalować kocioł, czym i w jaki sposób palić. Jednocześnie w instrukcji lub dołączonej do kotła dokumentacji powinny się znaleźć informacje dotyczące demontażu, recyklingu lub utylizacji kotła po zakończeniu jego eksploatacji.
- **Etykiętę energetyczną, którą znajdziesz w miejscu sprzedaży.** Pomoże ci ona porównać oferty i ułatwi wybór urządzenia, które jest jednocześnie oszczędne i wydajne. Najważniejszym parametrem pokazanym na etykiecie jest klasa sezonowej efektywności energetycznej. Obecnie skala wynosi od A+++ (najlepsza) do D. Im wyższa klasa, tym bardziej efektywny kocioł i mniej energii zużywa do ogrzewania pomieszczeń. Wzory etykiet wraz z objaśnieniami dostępne są na stronie: www.uokik.gov.pl/kotly.
- **Kartę informacyjną produktu,** w której znajdziesz takie dane jak nazwa dostawcy lub jego logo, identyfikator modelu dostawcy, klasa efektywności energetycznej, znamionowa moc cieplna w kW, współczynnik efektywności energetycznej czy sezonowa efektywność energetyczna ogrzewania pomieszczeń, tj. informację na temat sprawności kotła – im wyższa, tym lepiej – oraz poziomu emisji pyłu, tlenku węgla czy tlenków azotu, a więc wpływu kotła na jakość powietrza.

PRZYPISY

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) 813/2013 z dnia 2 sierpnia 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla ogrzewaczy pomieszczeń i ogrzewaczy wielofunkcyjnych (Dz. Urz. UE L 239 z 2.08.2013 r., str. 136, zwane dalej: rozporządzeniem Komisji 813/2013) , będącego aktem wykonawczym do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz. Urz. UE L 285 z 31.10.2009 r., str. 10; ze zm. Dz. Urz. UE L 315 z , str. 1, zwana dalej: dyrektywą 2009/125/WE). Postanowienia dyrektywy 2009/125/WE zostały wdrożone do polskiego porządku prawnego rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie procedur oceny zgodności wyrobów wykorzystujących energię oraz ich oznakowania (Dz. U. z 2015 r. poz. 1215, zwane dalej: rozporządzeniem MG).

² art. 40k ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1344, dalej: uosoz)

OPRACOWANIE

Wydział Nadzoru Rynku,
Departament Nadzoru Rynku